

Daten und Ereignisse

Daty i wydarzenia

Siegel des ermländischen Bischofs Hermann von Prag (1338–1349)
Pieczęć biskupa warmińskiego Hermana z Pragi (1338–1349)

Siegel des Domkapitels von Ermland aus dem Jahr 1351
Pieczęć warmińskiej kapituły katedralnej z 1351 r.

Das Wappen der Stadt zeigt einen roten Hirsch mit einem grünen Eichenzweig in seinem Maul (bis 1945)
Herb miasta przedstawiający czerwonego jelenia z gałązką dębiny w pysku (do 1945 r.)

- 1325** Auf einer Alleinsel im Glottauer Gau, an der Stelle einer prussischen Burg, wurde von Lokator Wilhelm von Wormditt im Auftrag des ermländischen Bischofs Eberhard von Neiße die Ansiedlung *Guthinstat* gegründet. Damals wurde sie zum ersten Mal urkundlich erwähnt. Die ersten Bürger waren schlesischer Herkunft
W staropruskim okręgu głotowskim, w miejscu pruskiego grodziska na wyspie rzeki Łyny, lokator Wilhelm z Ornety zakłada na polecenie biskupa warmińskiego Eberharda z Nysy osadę *Guthinstat*. Wtedy nazwa ta pojawiła się po raz pierwszy w dokumencie. Pierwsi mieszkańcy pochodzili ze Śląska
- 1329** Am 26. Dezember bekam die Siedlung von Bischof Heinrich II. Wogenap die Handfeste (*Kulmer Stadtrechte*). Im diesem Jahr wurde zum ersten Mal auch die örtliche Pfarrkirche erwähnt – höchstwahrscheinlich nur eine hölzerne Notkirche
Dnia 26. grudnia osada otrzymuje od biskupa Henryka II. Wogenapa przywilej lokacyjny (prawa miejskie chełmińskie). W tym samym roku po raz pierwszy wzmiankowany jest też miejscowy kościół farny – wtedy, prawdopodobnie, jedynie prowizoryczny drewniany kościółek
- 1335** Die Stadt trug den Namen *Gutenstadt* – lat. *Bona Civitas*
Miasto nosiło nazwę *Gutenstadt* – łac. *Bona Civitas*
- 1341** Wurde mit dem Bau der Stadtbefestigungen begonnen. Die Stadt hatte den üblichen rechteckigen Grundriss. Anfangs waren alle Bauten aus Holz
Rozpoczyna się budowa umocnień wokół miasta, zbudowanego na charakterystycznym czworobocznym planie. Początkowo wszystkie budowle w mieście były z drewna
- 1347** Auf Anordnung des ermländischen Bischofs Hermann von Prag wurde *Gutstat* Sitz des Kollegiatkapitels des Ordenslandes (*Kollegiatstift zum Heiligsten Erlöser und allen Heiligen*), des zweiten Kapitels im Ermland neben dem Domkapitel in Frauenburg
Z woli biskupa warmińskiego Hermana z Pragi *Gutstat* zostaje siedzibą Kapituły Kolegiackiej (*Klasztoru Kapitulnego pod wezwaniem Najświętszego Zbawiciela i Wszystkich Świętych*), drugiej na Warmii po Kapitulę Katedralnej we Fromborku
- 1350** Errichtung des ersten Kollegiatgebäudes
Wzniesienie pierwszego budynku kapituły
- 1374** Baubeginn der Pfarr- und zugleich Kollegiatkirche, die nach Vollendung (1396) alle anderen ermländischen Pfarrkirchen an Größe übertraf; gleichzeitig Errichtung des neuen Stiftsgebäudes
Początek budowy kościoła farnego i zarazem kolegiackiego, który wraz z ukończeniem w 1396 r. stał się największym warmińskim kościołem; jednocześnie wybudowany zostaje nowy obiekt klasztorny
- 1398** Erste dokumentierte Erwähnung des städtischen Rathauses, das – wahrscheinlich seit 1371 – in der Mitte des quadratischen, mit Lauben umgebenen Marktplatzes stand
Pierwsza udokumentowana wzmianka o Ratuszu Miejskim, który – prawdopodobnie już od 1371 r. – stał na środku kwadratowego, otoczonego arkadami Rynku